

הם לא סוטים

מדוע ואיך שינו הפסיכולוגיה והרפואה את דעתן על הומוסקסואלים וכיצד יכול גם הציבור הדתי "לחשב מסלול מחדש" בנושא. מבט מדעי בעקבות הוויכוח הציבורי

הדברים הללו נכתבים בעקבות הסערה שפרצה לאחר ההתבטאות של הרב יגאל לוינשטיין שהגדיר הומוסקסואלים כסוטים, ומצטרפים לשיח חשוב ועכשווי המתנהל בנושא בציבור הדתי-לאומי. אני כותב אותם מתוך הערכה רבה לפועלו של הרב ומתוך רצון לפתוח בדרישה איתו ועם אותם רבנים מקרב הציבור הדתי המחזיקים בדעתו. אני מכוון לדרישה מכובד ומכבד, לוויכוח שלא יהיה נגוע בהטלת ספק במניעיו של הצד שכנגד.

אינני מכיר אישית את הרב לוינשטיין. ממה שקראתי נראה לי שיש בינינו חילוקי דעות לא מעטים, אבל יש לנו גם הרבה מן המשותף: שנינו בני אותו גיל כמעט. שנינו שירתנו כקצינים קרביים בסדיר ובמילואים. שנינו לחמנו באותן מלחמות. שנינו מאמינים באלוהים, גם אם אנו עובדים אותו באופן שונה. שנינו מאמינים בחינוך. שנינו אוהבים את תורת ישראל ואת ארץ ישראל, ושנינו חרדים לאחדות עם ישראל.

מכל הסיבות הללו הצטרפתי מאוד לשמוע על דבריו. במילים פשוטות, לדעתי ולצדדיו, נפלה שגגה בידי הרב. זוהי אותה שגגה שהייתה גם נחלת המקצוע שלי, וזאת עד לפני שנים לא רבות ממש. בשנים האחרונות שינו הרפואה והפסיכולוגיה את דעתן בנושא. יש, כמובן, גם רופאים ומדענים שעדיין אווזים בהשקפה שהומוסקסואליות היא סטייה, אבל היום הממד הרפואי והמדעי, באופן גורף, רואה את נושא הומוסקסואליות והלסביות באור אחד לגמרי. להלן אנסה להסביר מה נשתנה אצלנו, ומדוע.

אקדים כבר עכשיו ואומר דבר שאינו ברור לרבים, ושיובהר רק לקראת סוף המאמר – ששטייה מינית הומוסקסואלית ומשכב זכר הם שני דברים שונים מאוד זה מזה. לדעתי, עובדה זאת מאפשרת לחברה הדתית-לאומית למצוא מוצא הלכתי ואנושי מן הסבך שבו היא נמצאת כרגע בנושא הומוסקסואליות.

הדברים שאכתוב על הומוסקסואליות מייצגים לדעתי לא רק את השקפת הרוב המכריע של הרופאים, הפסיכיאטרים והפסיכולוגים בארץ ובעולם כיום, אלא גם את ההשקפה העכשווית של המיינסטרים, את דעתו המקצועית של הממד הרפואי, המדעי והפסיכולוגי בארץ ובעולם, כפי שהיא מוכרת לי.

הלכה וידע רפואי

אינני רב ואינני איש תורה. כאמור, אני רופא פסיכיאטר וחוקר מוח במקצועי. אפשר על כן לשאול: עם כל הכבוד, מדוע על רבנים להתחשב, בבואם לפסוק הלכה או לדון במנהג, במה שאומר הממד הרפואי והמדעי באותו זמן על הסוגיה הנדונה? זוהי שאלה חשובה, ותשובתי עליה חיונית להבנת יתר דבריי, ולכן אדון בה בקצרה לפני שאתאר את הממצאים הפסיכולוגיים והביולוגיים בנושא הומוסקסואליות.

דומה שההשקפה החרדית הקיצונית היא שאכן אין צורך לפוסקי הלכה להתחשב בידע המדעי העכשווי. יש פוסקים חרדים קיצונים שכאשר הם נדרשים לעניין קביעת רגע המוות, למשל, לשיטתם אין הם צריכים לדעת דבר – וחלקם אכן אינם יודעים דבר – על משמעות הפעילות

פרופ' יורם יובל הוא פסיכיאטר וחוקר מוח

החשמלית של גזע המוח, וגם לא על תפקידו של האזור הפרי-אקוודוקטי האפור (aqueductal gray) בשמירת רמת ההכרה.

אבל נדמה לי שברור היום לכל איש דתי משכיל שבמחלקת טיפול נמרץ יכול לשכב אדם מת, מת במובן העמוק של מילה זאת, ואילו לבו עשוי להמשיך לפעום במשך שעות ואפילו ימים. עובדה זאת אינה ברורה בהכרח עד היום לחלק מן הרבנים החרדים הקיצונים, ולצדדי הגדול גם לא לנציגיהם בכנסת. לשאלה זאת יש כמובן השלכות מרחיקות לכת וקורעות לב על נושא תרומת איברים, ועל עוד שאלות נוקבות של חיים ומוות, פשוטו כמשמעו.

אינני מנסה לומר ח"ו שרבנים חרדים קיצונים אינם אנשים נבונים או משכילים או דורשי טוב. יש ביניהם גאונים של ממש וצדיקים של ממש. אבל במרוצת שנות עבודתי כרופא נתקלתי (אמנם לעתים נדירות) ברבנים שראו עצמם, ולא ברור לי על סמך מה, כמומחים בנושאי אבחון וטיפול פסיכיאטרי. ידוע לי על רבנים שיעצו לבן או בת קהילתם, ששאלו בעצתם, להפסיק ליטול תרופות פסיכיאטריות שלדעתי, ולא רק לדעתי, היו מצילות חיים. ראיתי גם מקרים שבהם זה נגמר באסון. ולכן אני נדרש גם לדעה הרפואית בעניין הומוסקסואליות.

לאהוב אדם שלם

מהי סטייה מינית? את השאלה הזאת שאלו הרפואה והפסיכולוגיה בפעם הראשונה רק בשלהי המאה התשע-עשרה. בשנת 1886 פרסם הפסיכיאטר והחוקר הווינאי ריכרד פון קראפט-אבינג את המהדורה הראשונה של ספרו הגדול "פסיכופתיה מינית". קראפט-אבינג היה בין הראשונים שניסו לחקור את המיניות האנושית הנורמלית והסוטה באופן מדעי. הוא איש שטבע את המושגים "מוזכיום", "סאדיום", "פרופיליה" ועוד, המלווים אותנו עד היום.

קראפט-אבינג האמין שמטרת הרחף המיני היא רבייה, ועל כן כל פעילות מינית שנעשית לשם העונג בלבד ואינה מביאה באופן פונקציונלי לרבייה הייתה בהכרח סוטה בעיניו (דומה שהתורה עקפה אותו בסיכוב בנושא זה; בחובת "עונה" בין איש לאשתו נותנת התורה חשיבות ומשמעות לסיפוק מיני שלא לשם הולדה). כך או כך, לאור השקפתו על הרבייה, סיווג קראפט-אבינג את הומוסקסואליות ואת הלסביות כסטיות מיניות.

השפעתו המדעית של קראפט-אבינג הייתה עצומה, ובאופן כללי אבחנו נשאה מקובלת במיינסטרים הרפואי והפסיכיאטרי עד שנת 1980 לערך. אולם לא כולם חשבו כמוהו. אחד מתלמידיו של קראפט-אבינג באוניברסיטת וינה היה רופא יהודי צעיר ומבריק בשם זיגמונד פרויד. פרויד חיבב והעריך מאוד את קראפט-אבינג, שהיה בין הפרופסורים היחידים שנטו לו חסד, זיהו את גאונותו, וניסו לעזור לו לקבל משרה אקדמית באוניברסיטה למרות יהדותו. עם זאת, פרויד חלק באופן עמוק על קראפט-אבינג בנושא הומוסקסואליות. על מנת להבין את שורשי המחלוקת ביניהם, יש להבין, ולו גם על קצה המזלג, את השקפתו של פרויד על אהבה ומיניות.

על פי פרויד, האהבה האנושית מתפתחת לאורך הילדות, והיחס למושא האהבה (ה"אובייקט" בלשון הפסיכולוגים) מתפתח גם הוא. פרויד האמין שהיכולת לאהוב נעשית מורכבת ומשוכללת יותר עם השנים, ומגיעה לשיאה

באהבה רומנטית בוגרת לבן או בת זוג, אהבה שיש לה גם מרכיב מיני מפורש. במהלך ההתפתחות הזאת עלולת לחול תקלות שונות מסיבות שונות, ותוצאותיהן של התקלות הללו הן הסטיות המיניות.

מה שמאפיין את כל הסטיות המיניות, על פי פרויד, הוא חוסר היכולת לאהוב אדם שלם. זהו, אולי, המשפט החשוב ביותר במאמר הזה. על מנת להגיע לריגוש ולסיפוק מיני, הסוטה זקוק לתנאים מיוחדים, וזהותו ואופיו של האובייקט המיני שלו חשובים לו הרבה פחות מאשר המידה שבה התנאים המיוחדים הללו, הדרושים לסוטה לצורך עוררות מינית, מתקיימים בו.

כך, למשל, הסריסט המיני חייב לגרום כאב וסבל לפרטנר המיני שלו על מנת להגיע לסיפוק, והפרופיל, שהוא סכנה לציבור, זקוק לילד או ילדה כפרטנר מיני. המשותף לכל הסטיות ("פרורסיות") הללו הוא שאין בהן אהבה לאדם מבוגר ושלם. במילים אחרות, לסוטה המיני אין אהבה ואין כמיהה לבן או בת זוג שיבוא ויהיה יריד נפש, שותף לחיים, עורש-שכנגד. הוא כלוא בתוך עולם מצומצם ואפל, שאין בו "ייחוד" במובן היהודי של המילה. למרבה הטרגדיה זהו לעתים קרובות מאסר עולם בצינוק מבודד, משום שקשה מאוד לצאת מן הכלא הווירטואלי הזה השוכן עמוק בתוך הנפש, ולעולם לא יהיה בו מקום לאדם שלם נוסף.

פרפרים ונדודי שינה

כל מי שהזדמן לו להכיר – מכלי ראשון, שני או שלישי – את עולמם הפנימי של הומוסקסואל או לסבית, יודע שהתיאור הזה אינו תקף לגביהם. פרויד חר-האבחנה שם לב לכך שהומוסקסואלים ולסביות עשויים להתאהב באהבה גדולה, אהבה רומנטית לכל פרטיה ורקדוקיה. זוהי אהבה שהמיניות מהווה רק חלק ממנה – חלק חיוני, אך לאו דווקא החשוב ביותר. יש בה פרפרים בבטן ונדודי שינה, שאיפה לקרבה ולייחוד, וחלומות בהקיץ על בן הזוג או בת הזוג. זאת ועוד, ברגע שהחברה והקהילה שבה הם חיים מאפשרת להם לעשות זאת, הומוסקסואלים ולסביות רבים מצליחים ליצור זוגיות יציבה, מלאה ואמיצה עם בן זוגם או בת זוגם – זוגיות המאפשרת להם לגדל ילדים בריאים, לבנות בית, ולחלוק יחד חיים משותפים לאורך שנים רבות, על כל שמחותיהם וכאביהם.

אם הומוסקסואלים ולסביות אינם סוטים, מה ההבדל בינם לבין כלל הציבור? ההבדל הוא בנטייה המינית (sexual orientation) שלהם – כלומר, במינם של מושאי אהבתם. בהכללה ניתן לומר שבעוד שסטרייטים מתאהבים בבני המין השני, הומוסקסואלים ולסביות מתאהבים בבני מינם. אולם מבחינת אופייה, עומקה וטיבה של אהבתם (להבדיל מיחסי מין, שעליהם אדבר בהמשך), אין הבדל בין סטרייט, הומו ולסבית. על כן ראה פרויד את הומוסקסואליות ואת הלסביות כ"אינוורסיה" – היפוך, ולא כ"פרורסיה" – סטייה.

מאלף במיוחד, ואף נוגע ללב, לקרוא את תשובתו של פרויד, בערוב ימיו, לאמא מודאגת שכתבה לו על מנת לשאול בעצתו על בנה ש"צא מן הארון". הוא מתייחס במכתבו לשאלה ששואל כל הורה שנודע לו על נטייתו המינית הומוסקסואלית של בנו או בתו: "דוקטור, הוא יצליח לצאת מזה?". תשובתו יפה היום כפי שהייתה

תודה אמא

האם המטען הגנטי שירש ילד מהוריו משפיע על סיכוייו להיות בעל נטייה מינית הומוסקסואלית? התשובה החד-משמעית היום היא "כן", והיא נובעת, בחלקה, ממחקרי תאומים. מחקרי תאומים משווים את הנטייה המינית של תאומים זהים, החולקים ביניהם 100% של החומר הגנטי שלהם, לתאומים לא זהים, החולקים ביניהם 50% של החומר הגנטי שלהם, כמו אחים רגילים. היום ידוע שהסיכוי שתאום יהיה הומו, אם אחיו התאום הוהוה הוא הומו, גבוה בהרבה מן הסיכוי שתאום יהיה הומו אם אחיו התאום הלא-זהה יהיה הומו. בעולם הגנטיקה ממצא זה משמש ראיה חזקה לקיום רקע גנטי להומוסקסואליות. אבל ממצא אחר של מחקרי התאומים הללו חשוב באותה מידה: יש זוגות של תאומים זהים שרק אחד מהם הוא הומו והשני סטרייט, וזהו ראיה לכך שבנוסף לגורמים הגנטיים להומוסקסואליות, קיימים גם גורמים סביבתיים. כך או כך, החוקרים עדיין מחפשים אחרי הגן או הגנים המגבירים את הנטייה להומוסקסואליות.

לפני יותר מעשרים שנה נתגלו רמזים לקיומו של גן "חשוד" כזה, העובר בתורשה על כרומוזום ה-X, ולכן גברים מקבלים אותו רק מאמם ולא מאביהם. היום ברור שהממצא הזה נכון רק במשפחות מסוימות, ואין לו תוקף כללי, אבל בתקופה שבה הוא התגלה לראשונה החלו להסתובב בניו יורק גברים הומואים, שעל גופיות הספורט ההדוקות שלהם היו מוטבעות בגאווה המילים "תודה אמא".

מחקריו של הפתולוג סיימון להוויי, שבחן את מוחם של נפטרים הומואים וסטרייטים, התמקדו בצבר מיקרוסקופי של תאי עצב בהיפותלמוס שבעומק המוח, קבוצת תאים זעירה ששמה INAH-3. להוויי מצא שחלק זה גדול בגברים סטרייטים יותר מאשר בנשים סטרייטיות, ובמוחם של גברים הומוסקסואלים הוא קיים בגודל ה"נשי". קיימות עד היום מחלוקות מדעיות על הממצא הזה, וחוקרים רבים מטילים בו ספק מסיבות שונות. אבל הוא מהווה רמז לכך שהנטייה המינית מקוררת, לפחות בחלקה, במבנה של המוח, פשוטו כמשמעו.

השורה התחתונה של המחקרים היא שהיום ברור מעל לכל ספק סביר שיש רקע ביולוגי לנטייה מינית הומוסקסואלית. למרות שהגורמים הביולוגיים אינם קובעים את הנטייה המינית באופן מוחלט, הם משפיעים עליה בצורה משמעותית. הדבר רומז לכך שנטייה מינית הומוסקסואלית אינה ערודת לאופי רע וגם אינה בחירה חופשית וסוטה. היא גורל המוכתב, לפחות בחלקו, על ידי הביולוגיה שלנו – "שעשני כרצונו", במובן העמוק ביותר של הברכה הקשה הזאת.

טיפולים מסוכנים

שאלה נוספת הקשורה להומוסקסואליות, ונרמזת כבר במכתבו של פרויד, היא שאלתם של טיפולי ההמרה (conversion), הידועים גם כ"טיפולים מתקנים" – טיפולים פסיכולוגיים שמטרתם להפוך את הנטייה המינית. גם כאן, הדברים שאמר פרויד לפני שמונים שנה נותרו נכונים: היום ברור כי ברוב המוחץ של המקרים, ובייחוד בגברים, נטייה מינית אינה בחירה, ואינה גמישה. המשך בעמ' 13 <<

בנטייה המינית: בני אדם רבים נולדים עם נטיות לכאן ולכאן, והם יכולים לבחור ולתעל את עצמם לכיוון ה"נכון" עם הרבה סבלנות, שליטה עצמית ורצון טוב. אבל היום ברור שיש רקע גנטי וביולוגי לנטייה מינית, ורקע זה מרגיש את האלמנטים הלא-נבחרים בה.

נושא הגורמים הביולוגיים והפסיכולוגיים הקובעים את נטייתו המינית של האדם הוא מורכב מאוד, ועדיין רב בו הנסתר על הנגלה. קצרה היריעה, ולכן אתאר כאן, על קצה המזלג ממש, שלושה היבטים ביולוגיים של נטייה מינית הומוסקסואלית: שאלת סדר הלידה, שאלת "הגן ההומוסקסואלי", ושאלת הרקע המוחי לנטייה המינית.

היום ידוע שבאופן כללי, לבני זקונים יש סיכוי גבוה יותר להיות הומואים מאשר לאחיהם הבכורים. למרות שיש בני זקונים סטרייטים רבים מאוד, ויש גם בנים בכורים הומואים, מחקרים סטטיסטיים מראים שככל שמקומך בסדר הלידה מאוחר יותר, כך גדלים סיכוייך להיות בעל נטייה מינית הומוסקסואלית. האם זה משום שהבנימין שבחבורה היה "ילד כאפות" של אחיו הגדולים? כלומר, האם הסיבה היא פסיכולוגית, וקשורה ליחס המשפחתי אל בן הזקונים? התשובה שלילית, אבל ההשפעה על נטייתו המינית של האח הצעיר אכן קשורה לאחיו הגדולים, והקשר עובר דרך רחם אִמם המשותפת, פשוטו כמשמעו. היום ידוע שאחד הגורמים (לא החשוב שבהם, אבל הוא קיים) המשפיעים על הנטייה המינית שיתפתח במרוצת השנים תינוק זכר הוא מספר האחים הביולוגיים שלו (ולא האחיות) מצד אמו – אלה שעברו ברחם האם לפניו. יש עדיין מחלוקת על המנגנון המביא לכך, וההשערה הרווחת היא שמדובר בשינויים ברמות של הורמוני מין גבריים בזמן ההיריון. אך כך או כך, הממצא עצמו תקף, והוא מלמד על נטייה ביולוגית מולדת.

אז, אני, ונרמזה לי שיחד איתי גם רוב גדול של עמיתיי הפסיכיאטרים והפסיכולוגים בארץ ובעולם, מוכן לחתום עליה היום, כמעט ללא שינויים (ראו מסגרת).

אבל פרויד לא היה נביא בעירו. אפילו ממשיכי דרכו הפסיכואנליטיקאים התכחשו לדעותיו המתקדמות על ההומוסקסואליות, והגדירו אותה כסטייה, ממש כפי שעשה קראפטאבינג. מדוע זה קרה? רבים היום, ובכללם אני, סבורים (וזהו השערה ולא עובדה) כי מצב עניינים זה, שנמשך לאורך רוב המאה העשרים, נבע במידה לא מבוטלת מתופעה שהיא נחלתם של גברים סטרייטים דווקא, וגם כותב שורות אלה מעיד על עצמו שלצערו אינו נקי ממנה לחלוטין.

בניגוד לנשים, שהאפשרות ש"יאשמו" בנטיות לסביות אינה מטרידה את רובן, כמעט כל הגברים הסטרייטים חוששים מאוד שמא מישו עלול להתבלבל, חלילה, ולחשוב בטעות שהם הומואים. לחרדה הזאת, הידועה גם בשם "חרדה הומוסקסואלית" או הומופוביה (homophobia), עלולות להיות השלכות קיצוניות. רוב המומחים סבורים שהתופעה של אלימות – עד כדי רצח – כלפי גברים הומוסקסואלים מצד גברים הטרוסקסואלים, תופעה הקיימת כמעט בכל העולם, ולא על רקע דתי בלבד, נובעת מהומופוביה. וזהו אולי גם הסיבה לתופעה מעורנת יותר – לכך שמדענים ורופאים גברים אתיאטיים רבים סלדו בעבר מעומק לבם מהומוסקסואלים, והגדירו אותם כסוטים, ויש כאלה הממשיכים לעשות כך עד היום.

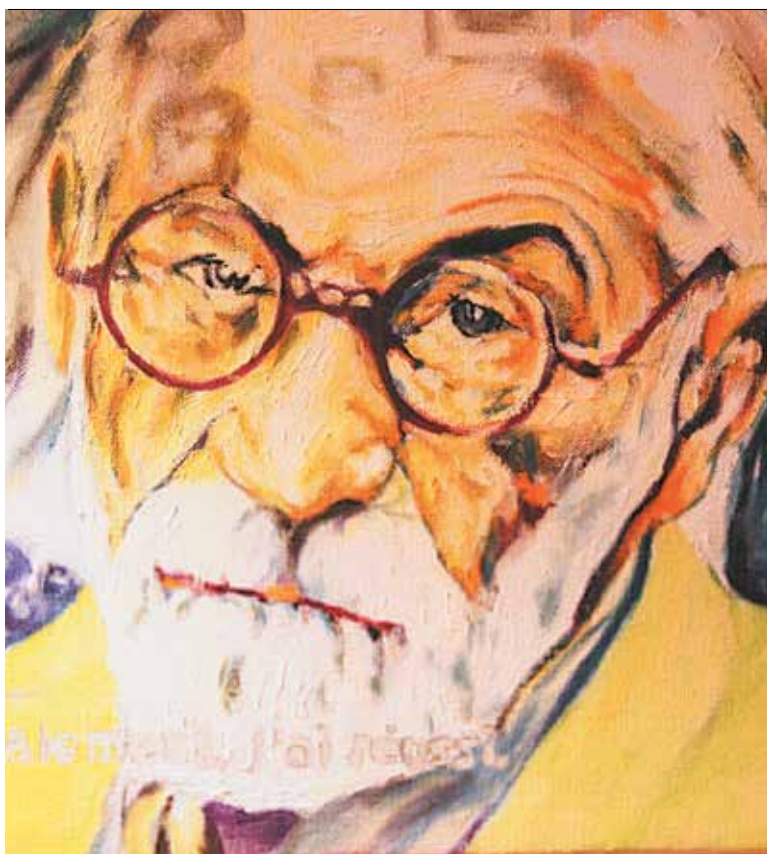
מרחם אמו

כל זמן שלא היה לנו מידע מוצק על הרקע הביולוגי לנטייה מינית הומוסקסואלית, ניתן היה לחשוב, וכך אכן חשבו רבים במקצוע שלי, שיש מידה מסוימת של בחירה

אברהם גיא ברכיל, מעשה בראשית, 2006. מתוך מנופים - פסטיבל אמנות עכשווית בירושלים, 15 בספטמבר

הם לא סוטים

« המשך מעמ' 9

מה שמפיין את הסטיות המיניות, לפי פרויד, הוא חוסר היכולת לאהוב אדם שלם. אין אהבה לבן או בת זוג שיהיה ידיד נפש, שותף לחיים. מי שמכיר את עולמם הפנימי של להט"בים, יודע שהתיאור הזה אינו תקף לגביהם

הוא דבר שאדם יכול לעשות, ויכול גם שלא לעשות. בבתי הכלא נפוץ משכב זכר בין אסירים סטרייטים, ואילו אדם שהוא הומו יכול לחיות חיי זוגיות שלמים ומלאים עם גבר, בלי לשכב ולו גם פעם אחת משכב זכר.

ללא פיקוח

יהיו שיגידו (וכך אמר גם סבי עליו השלום, פרופ' ישעיהו ליבוביץ) שעל אנשים דתיים הומוסקסואלים נגוד להילחם כל חייהם ביצר שבתוכם ולגבור עליו, ושעצם המלחמה הזאת היא תהילתם. אני אינני חושב כך. לדעתי, אחד ההבדלים המהותיים בין היהדות לבין הנצרות הקתולית הוא ההבנה שזה לא אנושי, ואף לא מעשי, לדרוש מבני אדם לוותר לחלוטין על אהבה רומנטית ועל חיים עם בן זוג או בת זוג וילדים, למען אידיאל דתי כלשהו. זאת אינה דרכה של תורה.

ולכן, לעניות דעתי, ברגע שאנו מקבלים שניטייה מינית הומוסקסואלית אינה בחירה, וכמעט תמיד אי אפשר לחמוק ממנה, עלינו לשאול אילו חיים ראויים למי שיוצרו עשה אותו כזה. משכב זכר אסור מן התורה, אבל יש דרכים רבות נוספות לקרבה גופנית ולאיינטימיות בין שני אנשים, ויהיה מינו של כל אחד מהם אשר יהיה.

אני חושב שאין זה מתפקדה של החברה, גם לא החברה הדתית-לאומית, להיכנס בעקבותיו של זוג – אל תוך חדר השינה שלו, על מנת לברר מה בדיוק קורה שם. כשם שברור לכולנו ששמירת דיני נידה, או כל ציווי אחר, היא עניינם של בני הזוג – עניין הנמצא בינו לבניה, ובנינם לבין המקום; כך ממש, ולא אחרת, צריך לנהוג לדעתי עם זוגות חרדי-מיניים. חוקה על הומואים דתיים שהם ידעו – או יוכלו לשאול – מה מותר ומה אסור להם לעשות, והם אנשים מבוגרים האחראים למעשיהם כלפי אלוהים ואדם. ●

הכותב מודה לפרופ' נתנאל לאור ולרב אילעאי עופרן על הערותיהם המועילות. הדעות המובעות במאמר הן של הכותב ועל אחריותו בלבד

אתמקד בהם. ראשית, עלינו להבדיל הברדה חדה בין נטייה מינית הומוסקסואלית לבין משכב זכר. נטייה מינית הומוסקסואלית היא עניין שכלב. זוהי כמיהה שיש בה מיניות, אבל יש בה גם הרבה אהבה שאינה מינית במפורש. אישה יכולה להתאהב בגבר ולחלום לאורך שנים על חיים איתו ובורעותיו, גם אם זה לא יקרה לעולם. הדבר יכול לקרות גם לגבר, לגבי גבר אחר. כך, ככל הנראה לנו היום, עשה את הגבר הזה יוצרו, והוא אינו בן חורין לחמוק מן הכמיהה שכלבו.

אומר זאת במפורש: קיימים היום צעירים דתיים נפלאים רבים, ובהם תלמידיו של הרב לוינשטיין, גברים שהם לוחמים, מפקדים, מדענים, אנשי עסקים, יזמים או רופאים, שיש להם נטייה מינית הומוסקסואלית. לעניות דעתי הקהילה הדתית-לאומית צריכה לחבק אותם, לתת להם מקום בתוכה, לפתוח בפניהם את האפשרות להקים משפחה – לא להתחתן – עם בן זוג שהם אוהבים, ולתת לשניים לגדל יחד את ילדיהם בתוכה באהבה, בשמחה ובכבוד.

הניסיון המצטבר על המשפחות והילדים של זוגות חד-מיניים בחברה הישראלית החילונית מראה שהילדים של הזוגות הללו הם ילדים טובים ומוצלחים, והם אינם שונים בצורה משמעותית – ולבטח לא נופלים – מחבריהם שגדלו במשפחות סטרייטיות. לשאלה אם הסיכוי שלהם להיות בעצמם בעלי נטיות הומוסקסואליות גדול יותר (מעבר לנטייה הביולוגית) עדיין אין, ככל הידוע לי, תשובה ישראלית מוסמכת. אבל לי אישית ידוע על בנים ובנות סטרייטים רבים לזוגות של הומוסקסואלים ולזוגות של לסביות.

ומה לגבי משכב זכר? קטונתי מלהיכנס לדקויות ההלכתיות, אבל ברור לי האיסור הגורף על כך, ואין זה מקומי לעסוק בו. לעומת זאת לא כל מי ששוכב משכב זכר הוא הומו, ולא כל הומו שוכב משכב זכר. משכב זכר

אבל למה לא לנסות? מה רע בטיפולי המרה? אולי אם לא יועיל, לא יזיק? – הממסד כיום חושב אחרת. כל האיגודים המקצועיים הרלוונטיים בארץ, בארה"ב וברוב ארצות אירופה (פסיכיאטרים, פסיכולוגים, רופאי ילדים וכיו"ב) שוללים טיפולים אלה, ורובם אף אוסרים באיסור חמור על חבריהם להשתתף בהם. מדוע? התשובה העצובה היא שנראה כי במקרים נדירים הטיפולים הללו מצליחים, אבל במקרים רבים הרבה יותר הם אינם מצליחים, ואז הם עלולים לגרום נזק נורא. שכיחותו וחומרתו של הנזק הופכים את "הטיפולים המתקנים" הללו למסוכנים, ואף ללא-אתיים.

טיפולי המרה פועלים לרוב על ידי המאסת הנטייה המינית הומוסקסואלית על בעליה, שהוא בדרך כלל בחור צעיר, תוך שימוש בטכניקות פסיכולוגיות והתנהגותיות שונות. כאשר הטיפול מצליח, וזה אינו שכיח, התוצאה יכולה להיות משביעת רצון לא רק מבחינת החברה והקהילה, אלא גם מבחינת הצעיר עצמו. אבל כשהטיפול נכשל, וכך קורה לרוב, האיש הצעיר מוצא את עצמו במצב קשה יותר משהיה קודם, המגדיל את סכנת ההתאבדות שלו: הוא אינו חושק בנשים, והוא עדיין נמשך לגברים ומתאהב בהם, אבל הוא למד לתעב עד מוות את החלק הזה שבתוכו. במקרים כאלה, למרבה הטרגדיה, קיים סיכוי משמעותי שאיש צעיר ומיוסר, הקרוע בתוך עצמו ומתעב את עצמו, יהפוך לקטגור, לשופט, לתליין וגם לקרבן של עצמו.

נטיית הלב

אני מבקש לסיים את המאמר הזה בכמה מחשבות על מקומם של אנשים בעלי נטייה מינית הומוסקסואלית בקהילות דתיות, ועל מה שיכולים רבנים לעשות בעניינם. הרבנים שאומר להלן נכונים, כך נראה לי, גם לגבי נשים בעלות נטייה מינית לסבית, אך הבעייתיות ההלכתית גדולה יותר בעניינם של גברים הומוסקסואלים, ולכן

דוקטור, עזרה!

תשובתו של פרויד למכתבה המודאג של אם (בתרגומו של פרופ' גידי רובינשטיין)

משער, אם אני יכול להכחיד את ההומוסקסואליות ולהחליפה בהטרוסקסואליות נורמלית. התשובה היא שככלל איננו יכולים להבטיח זאת. במספר מסוים של מקרים אנו יכולים להצליח לפתח את הניצנים הקמלים של הנטיות ההטרוסקסואליות הקיימות בכל הומוסקסואל, ברוב המקרים אין הדבר אפשרי. זו שאלה של מהות האדם וגילו. לא ניתן לחזות את תוצאות הטיפול. מה שאנליזה יכולה להציע לבנך הוא דבר שונה לחלוטין. אם הוא אומלל, נירוטי, נקרע על-ידי הקונפליקטים שלו, עצור בחייו החברתיים, האנליזה יכולה להביאו לכדי הרמוניה, שלווה נפש, יעילות מרבית, בין אם הוא יישאר הומוסקסואל ובין אם ישתנה.

שלך בכרכה,
פרויד

אני מבין ממכתבך שבנך הוא הומוסקסואל. אני מתרשם מאוד מהעובדה שאינך מוכירה מילה זו בעצמך כשאת מתארת את התופעה. אם יורשה לי לשאול אותך, מדוע את נמנעת מכך? אין ספק שהומוסקסואליות אינה יתרון, אך אין היא דבר שיש להתבייש בו או להרגיש מושפל בגללו, אין היא יכולה להיות מסוגלת כמחלה; אנו רואים בה צורה של תפקוד מיני הנוצר כתוצאה מעכבה מסוימת בהתפתחות המינית. אנשים רבים ונכבדים מאוד מהעת העתיקה ומימינו אנו היו והינם הומוסקסואלים, ביניהם כמה מהדמויות הנשגבות ביותר (אפלטון, מיכאלאנג'לו, לאונרדו דה וינצ'י וכו'). חוסר צדק משווע ואכזרי הוא לדרוף הומוסקסואלים כאילו היו פושעים. אם אינך מאמינה לי, קראי את ספריו של האבלוק אליס. בכך שאת שואלת אם אני יכול לעזור, את מתכוונת, כך אני